

URAD VLADE ZA KOMUNICIRANJE
Gregorčičeva 25
1000 Ljubljana

e-pošta: gp.ukom(at)gov.si

Številka: 092-3/2010/2

Datum: 27. 7. 2010

Zadeva: Odgovor na predlog za združitev vseh knjižnic v državi v enoten informacijski sistem in enotno izposajo - predlagam.vladi.si predlog 866

Zveza: št. 092-147/2010/1 - elektronska pošta (23.07.2010 15:31, gp.ukom/ukom/gov@svn)

Spoštovani,

V skladu s sklepom Vlade RS 38200-11/2009/9 z dne 23.7.2009 vam v nadaljevanju posredujemo odgovor na predlog za združitev vseh knjižnic v državi v enoten informacijski sistem in enotno izposajo - predlagam.vladi.si predlog 866.

Ime in kontaktni podatki osebe, ki ji je bila zadeva dana v reševanje:

Tatjana Likar
Ministrstvo za kulturo
Maistrova 10, 1000 Ljubljana
Tel: 01 369 5965
Fax: 01 369 5902
E-mail: tatjana.likar@gov.si

Menimo, da predlog **ni primeren** za nadaljnjo obravnavo.

Utemeljitev:

V Sloveniji je bil enoten knjižnični informacijski sistem vzpostavljen že v preteklosti in je tako enotna izposajo knjižničnega gradiva prebivalcem Slovenije zagotovljena.

Aktualni Zakon o knjižničarstvu (Uradni list RS, št. 87/01 in 96/02 -ZUJIK), ki je stopil v veljavo v novembru 2001, je opredelil in uredil javno službo na področju knjižnične dejavnosti tako, da je določil, da morajo zavodi, ki opravljajo knjižnično dejavnost kot javno službo, v okviru javne službe opravljati naslednje naloge:

- zbiranje, obdelovanje, hranjenje in posredovanje knjižničnega gradiva,
- zagotavljanje dostopa do knjižničnega gradiva in elektronskih publikacij,
- izdelovanje knjižničnih katalogov, podatkovnih zbirk in drugih informacijskih virov,
- posredovanje bibliografskih in drugih informacijskih proizvodov in storitev,
- sodelovanje v medknjižnični izposoji in posredovanju informacij,
- pridobivanje in izobraževanje uporabnikov,
- informacijsko opismenjevanje,
- varovanje knjižničnega gradiva, ki je kulturni spomenik,

- drugo bibliotekarsko, dokumentacijsko in informacijsko delo.

Javna služba je tudi dejavnost knjižničnega informacijskega servisa za izmenjavo podatkov v nacionalnem vzajemnem bibliografskem sistemu, ki je namenjena zagotavljanju pogojev za delovanje vzajemnega bibliografskega sistema ter dostopnosti elektronskih virov informacij v tem sistemu.

Vsaka knjižnica, ki izvaja knjižnično dejavnost, mora, ne glede na to, ali je glede na prevladujoči krog uporabnic in uporabnikov splošna, šolska, visokošolska, specialna ali nacionalna, v skladu s strokovnimi načeli organizirati zbirko knjižničnega gradiva in virov informacij z namenom zagotavljanja posameznikom in skupinam dostopnost in uporabo lastnega gradiva in z njim povezanih informacij, medknjižnične izposoje ter zunanjih dostopnih informacijskih virov.

Skladno z določbami 8. člena Zakona o knjižničarstvu imajo vsi uporabniki slovenskih javnih knjižnic pravico do brezplačnih osnovnih storitev, kot so izposoja gradiva, posredovanje informacij o gradivu in iz gradiva ter bibliopedagoško delo. Na podlagi 8. člena Zakona je Vlada RS dne 13. marca 2003 z Uredbo o osnovnih storitvah knjižnic (Uradni list RS, št. 29/03) določila osnovne storitve knjižnic, namenjene uporabnikom, ki so določene na podlagi 2. člena Zakona o knjižničarstvu ter obratovalni čas in način poslovanja knjižnic. Uredba tako določa, katere so osnovne storitve knjižnic, ki jih knjižnice zagotavljajo vsem prebivalcem (uporabnikom na splošno) in katere so tiste, ki jih zagotavljajo samo članom. Knjižnice v skladu s pogodbenimi določili in viri financiranja ne smejo zaračunavati dostopa do knjižničnega gradiva, njegove uporabe v prostorih knjižnice ter izposoje v čitalnice in na dom, seznanjanja z novostmi, rezerviranja gradiva, dostopa in uporabe splošno dostopnih elektronskih virov javnih oblasti, dostopa in uporabe zakupljenih podatkovnih zbirk in drugih informacijskih virov. V skladu z Uredbo pa lahko knjižnice za tiste storitve, ki jim povzročajo dodatne stroške (zaradi vodenja evidenc, izdaje izkaznic in potrdil, zagotavljanja sledljivosti izposojenega gradiva, obnavljanja poškodovanega gradiva, izpolnjevanja pogodbenih obveznosti vezanih na uporabo določenih vrst gradiva, izpolnjevanja obveznosti, vezanih na avtorske in sorodne pravice in podobno) zaračunajo članarino in/ali drugo nadomestilo, s katerim pokrijejo del dodatnih stroškov.

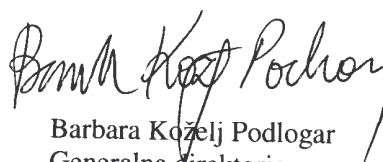
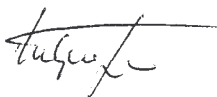
Kot izhaja iz določb 2. člena Zakona, je knjižnična javna služba tudi dejavnost knjižničnega informacijskega servisa za izmenjavo podatkov v nacionalnem vzajemnem bibliografskem sistemu, ki je namenjena zagotavljanju pogojev za delovanje vzajemnega bibliografskega sistema ter dostopnosti elektronskih virov informacij v tem sistemu. Naloge knjižničnega informacijskega servisa opravlja Inštitut informacijskih znanosti Maribor (IZUM). Prva prioriteta programa dejavnosti IZUM-a je izvajanje aktivnosti, ki zagotavljajo nemoten dostop do sistema in servisov COBISS njegovim številnim uporabnikom v Sloveniji. COBISS predstavlja organizacijski model povezovanja knjižnic v knjižnični informacijski sistem z vzajemno katalogizacijo, vzajemno bibliografsko-kataložno bazo podatkov COBIB in lokalnimi bazami podatkov sodelujočih knjižnic, bazo podatkov o knjižnicah COLIB, normativno bazo podatkov CONOR ter s številnimi drugimi funkcijami. Večina slovenskih knjižnic, ki opravljajo knjižnično javno službo, ima avtomatizirano izposajo knjižničnega gradiva s programsko opremo COBISS, kar omogoča uporabnikom, da prek javno dostopnega kataloga (COBISS/OPAC) vidijo informacijo o dostopnosti posameznega izvoda knjižničnega gradiva (ali je gradivo prosto ali izposojeno, rok vrnitve), bodisi v knjižnici v katero so včlanjeni, bodisi v katerikoli drugi knjižnici, ki je vključena v nacionalni vzajemni bibliografski sistem. Če je gradivo, ki bi si ga uporabnik želel pogledati, izposojeno, lahko to gradivo naroči prek medknjižnične izposoje.

Medknjižnična izposoja je knjižnična storitev, ki zagotavlja splošno dostopnost knjižničnega gradiva. Knjižnica lahko prek medknjižnične izposoje iz drugih knjižnic naroči gradivo, ki je v knjižnici trenutno izposojeno ali pa ga v knjižnici sploh nima; hkrati pa gradivo iz svojih knjižničnih zbirk posreduje drugim slovenskim (občasno pa tudi tujim) knjižnicam. Če ima knjižnica z medknjižnično izposojjo dodatne stroške, lahko storitev zaračuna po ceniku knjižnice in tako pokrije del dodatnih stroškov.

Glede na navedeno menimo, da pobuda za združitev vseh knjižnic v državi v enoten informacijski sistem in enotno izposajo ni primerna za nadaljnjo obravnavo, saj je bil v Sloveniji enoten knjižnični informacijski sistem vzpostavljen že v preteklosti in je tako enotna izposoja knjižničnega gradiva prebivalcem Slovenije zagotovljena. Predlog tudi ni prejel potrebnega kvoruma 22-ih glasov, kolikor jih je bilo potrebnih za sprejetje predloga.

Lepo pozdravljeni,

Pripravila:
mag. Tatjana Likar
Sekretarka

Barbara Koželj Podlogar
Generalna direktorica
direktorata za umetnost